

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

В. С. Пономаренко

«12» квітня 2019р.

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування
освітній ступінь «МАГІСТР»

спеціальність 051 «Економіка»

освітньо-професійна програма «Управління персоналом та економіка праці»

Харків, 2019

Фахове випробування є комплексним іспитом, що включає теоретичну (тестові завдання) та практичну (два завдання різного ступеню складності) частини. До складу тестових завдань внесені питання за наступними нормативними навчальними дисциплінами: економіка праці та соціально-трудові відносини, управління трудовим потенціалом, нормування праці, управління персоналом.

Завдання фахового випробування складено з метою виявлення знань, вмінь і компетентностей, якими володіє бакалавр за спеціальністю 051 – економіка, освітня програма «Управління персоналом та економіка праці» (табл. 1).

Таблиця 1

Основні компетентності, якими повинен володіти бакалавр за спеціальністю 051 – економіка, освітня програма «Управління персоналом та економіка праці»

Професійні компетентності
- розуміти економічні категорії, принципи та закони управління персоналом підприємства
- аналізувати статистичну інформацію, наукові публікації, практичний досвід підприємств у галузі управління персоналом
- аналізувати трудові процеси для визначення вимог до працівників
- критично осмислювати правові основи дослідницьких робіт і законодавства України в галузі регулювання соціально-трудових відносин на підприємстві
- здатність координувати діяльність структурних підрозділів щодо застосування ефективних форм і методів управління персоналом
- ефективно використовувати сучасні інформаційні технології в управлінні персоналом
- здатність до регулювання соціально-трудових відносин в колективі, реалізації ділових комунікацій та роботи в команді
- прогнозувати, планувати й реалізувати заходи щодо підвищення ефективності управління персоналом підприємства
- розробляти внутрішню нормативно-правову базу управління персоналом
- розробляти вимоги до працівників для здійснення професійного відбору
- виявляти реальні причини надмірної плинності кадрів
- розробляти заходи щодо стабілізації кадрового складу
- оцінювати: професійні, ділові та особисті якості претендентів на вакантні посади; компетентності працівників
- розробляти документацію із виробничої та соціальної адаптації новоприйнятих працівників, розвитку перс
- аналізувати ефективність використання коштів на розвиток персоналу

Продовження табл. 1

- планувати потреби структурних підрозділів у навчанні персоналу та витрати на розвиток персоналу
- аналізувати ефективність і привабливість для працівників різних форм і методів мотивування активної трудової поведінки: грошового стимулювання; негрошових форм заохочення працівників; організаційних та соціально-психологічних методів мотивування
- формувати і вести банк даних щодо внутрішнього і зовнішнього резерву кандидатів на вакантні робочі місця
- оцінювати економічну та соціальну ефективність використання трудового потенціалу

СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ З ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Екзаменаційний білет з фахового випробування включає дві частини:
тестові завдання;
практичні завдання.

Рекомендований розподіл балів відповідно до рівня складності завдань у білеті з фахового випробування наведено у табл. 2.

Таблиця 2

Рекомендований розподіл балів відповідно до рівня складності завдань у білеті з фахового випробування

Рівень складності	Кількість контрольних завдань		Кількість балів за одне завдання	Розподіл балів в одному білеті	Різновид завдань
	тестові завдання	задачі			
I. Рівень складності	30	–	3 – 4 б*	100	- з вибором однієї або декількох правильних відповідей; - на встановлення відповідності; - на встановлення правильної послідовності;
II. Рівень складності	–	1	40 б;	40	- розрахункові завдання (на 2-3 дії)
III. Рівень складності	–	1	60 б.	60	- творчі або розрахункові завдання з ускладненим алгоритмом

* Кількість балів за одне завдання залежить від кількості, типу та складності тестових завдань

Тестові завдання включають 30 тестів різного типу, серед яких альтернативні тестові завдання, тестові завдання з множинним вибором, на відновлення відповідності частин, на відтворення вірної послідовності та тестові завдання відкритого типу. Загальна оцінка тестових завдань становить 100 балів.

Практичні завдання включають завдання різного рівня складності, а саме два діагностичних завдання, загальна оцінка за виконання яких складає 100 балів.

ЗМІСТ ФАХОВИХ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ ЗА НАВЧАЛЬНИМИ ДИСЦИПЛІНАМИ

1. ЕКОНОМІКА ПРАЦІ І СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ:

ТЕМА 1. Економіка праці й соціально-трудові відносини як напрям наукових досліджень та навчальна дисципліна.

ТЕМА 2. Соціально-трудовий напрям розвитку економічної думки.

ТЕМА 3. Праця як сфера життя людини та провідний чинник економічної діяльності.

ТЕМА 4. Соціально-трудові відносини як система.

ТЕМА 5. Чинники трансформації соціально-трудових відносин.

ТЕМА 6. Соціальна політика.

ТЕМА 7. Регулювання соціально-трудових відносин.

ТЕМА 8. Соціальне партнерство.

ТЕМА 9. Моніторинг соціально-трудової сфери.

ТЕМА 10. Міжнародна організація праці та її вплив на розвиток соціально-трудових відносин.

ТЕМА 11. Міжнародний досвід регулювання соціально-трудових відносин.

ТЕМА 12. Людський розвиток— мета і критерій соціально-економічного прогресу.

ТЕМА 13. Населення і трудовий потенціал.

ТЕМА 14. Людський капітал як реалізований трудовий потенціал.

ТЕМА 15. Якість робочої сили.

ТЕМА 16. Ринок праці в системі соціально-трудо­вих відносин.

ТЕМА 17. Регулювання зайнятості населення.

ТЕМА 18. Продуктивність. Продуктивність праці: сутність і методи вимірювання.

ТЕМА 19. Фактори і резерви продуктивності праці.

ТЕМА 20. Види, джерела і структура доходів населення.

ТЕМА 21. Диференціація доходів населення: поняття, чинники, методи виміру.

ТЕМА 22. Рівень і якість життя населення та його регулювання.

ТЕМА 23. Управління персоналом у системі соціально-трудо­вих відносин на мікрорівні.

ТЕМА 24. Організація праці.

ТЕМА 25. Нормування праці.

ТЕМА 26. Заробітна плата в ринковій економіці. Організація заробітної плати.

ТЕМА 27. Тарифне нормування оплати праці. Системи винагороди за працю.

ТЕМА 28. Аналіз трудових показників.

ТЕМА 29. Планування трудових показників.

ТЕМА 30. Звітність і аудит у сфері праці.

2. УПРАВЛІННЯ ТРУДОВИМ ПОТЕНЦІАЛОМ

ТЕМА 1. Предмет, метод і завдання дисципліни.

ТЕМА 2. Населення як природна основа формування трудового потенціалу.

ТЕМА 3. Регулювання демографічних і міграційних процесів.

ТЕМА 4. Забезпечення системи управління трудовим потенціалом.

ТЕМА 5. Ринок праці в системі управління трудовим потенціалом.

ТЕМА 6. Планування і прогнозування трудових ресурсів.

ТЕМА 7. Макроекономічні аспекти регулювання зайнятості трудових ресурсів.

ТЕМА 8. Формування загальноосвітнього та кваліфікаційного рівня трудового потенціалу.

ТЕМА 9. Людський капітал – домінуючий чинник соціально-економічного розвитку суспільства.

ТЕМА 10. Людський розвиток.

ТЕМА 11. Мотивація економічної активності населення.

ТЕМА 12. Доходи населення і рівень життя.

ТЕМА 13. Суспільна організація праці в системі управління трудовим потенціалом.

ТЕМА 14. Соціальна політика в системі управління трудовим потенціалом.

ТЕМА 15. Трудові конфлікти і методи їх розв'язання.

ТЕМА 16. Міжнародне співробітництво в системі управління трудовим потенціалом.

ТЕМА 17. Зарубіжний досвід управління трудовим потенціалом.

ТЕМА 18. Ефективність використання трудового потенціалу.

3. НОРМУВАННЯ ПРАЦІ:

ТЕМА 1. Сутність і значення нормування праці.

ТЕМА 2. Об'єкти нормування праці.

ТЕМА 3. Аналіз трудового процесу і затрат робочого часу.

ТЕМА 4. Фотографія робочого часу.

ТЕМА 5. Хронометраж.

ТЕМА 6. Нормативні матеріали для визначення норм праці.

ТЕМА 7. Методи створення трудових нормативів.

ТЕМА 8. Норми затрат праці.

ТЕМА 9. Методи нормування і способи встановлення норм праці.

ТЕМА 10. Нормування праці робітників основного виробництва.

ТЕМА 11. Нормування праці допоміжних робітників.

ТЕМА 12. Нормування праці службовців.

ТЕМА 13. Організація нормування праці на підприємстві.

4. УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ:

ТЕМА 1. Методологічні аспекти управління персоналом.

ТЕМА 2. Стратегія і політика управління персоналом організації.

ТЕМА 3. Ресурсне забезпечення управління персоналом.

ТЕМА 4. Соціально-психологічні аспекти управління персоналом.

ТЕМА 5. Служба персоналу і кадрове діловодство.

ТЕМА 6. Планування та формування персоналу.

ТЕМА 7. Розвиток персоналу.

ТЕМА 8. Управління процесами руху персоналу.

ТЕМА 9. Регулювання трудової діяльності персоналу.

ТЕМА 10. Управління робочим часом працівників.

ТЕМА 11. Створення сприятливих умов праці.

ТЕМА 12. Оцінювання персоналу.

ТЕМА 13. Мотивація і стимулювання персоналу.

ТЕМА 14. Соціальне партнерство в організації.

ТЕМА 15. Ефективність управління персоналом.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Грішнова О. А. Економіка праці та соціально-трудова відносини : підручник / О. А. Грішнова. – 3-тє вид., випр. і доп. – К. : Знання, 2007. – 559 с.

2. Демографія: навчальний посібник / Г. В. Назарова, О. В. Іванісов, О.Ф. Доровської та ін. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2011. – 220 с.

3. Доровської О.Ф. Організація праці менеджера / О. Ф. Доровської, О. В. Іванісов. – Харків.: Вид. ХНЕУ, 2013. – 292 с.

4. Економіка праці та соціально-трудова відносини: навч. посіб. / Г.В.Назарова, С.Ю. Гончарова, Н.О. Москаленко [та ін.]; за ред. Г.В. Назарової. – К.: Знання, 2012. – 573 с.

5. Маркова Н. С. Менеджмент персонала. Учебное пособие / Н. Л. Гавкалова, Н.С. Маркова. – Х. : ИД «ИНЖЭК», 2012. – 360 с.

6. Назарова Г. В. Розвиток та використання управлінського персоналу: стратегічний підхід. Наукове видання / Г. В. Назарова, С.Ю. Гончарова, О.О. Затеїщикова. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2012. – 216 с.

7. Назарова Г. В. Управління діловою кар'єрою : навчальний посібник / Г. В. Назарова, І. П. Отенко, С. В. Мішина, О. Ю. Мішин. – Х.: Вид ХНЕУ, 2013. – 294 с.

8. Назарова Г. В. Управління соціально-трудова сферою підприємства : монографія / Г. В. Назарова, С. Ю. Гончарова, Н. В. Водницька. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2010. - 324 с.

9. Облік, аналіз і аудит персоналу: навчальний посібник / Г. В. Назарова, С. В. Мішина, В. І. Отенко, та ін. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2011. – 260 с.

10. Пономаренко В. С. Нормирование труда: методические положения и разработка нормативов по труду: Учебное пособие / В. С. Пономаренко, Г. В. Назарова, В. И. Белоконенко. – Х.: ИД «Инжэк», 2012. – 380 с.

11. Пономаренко В. С. Управление развитием системы нормирования труда : монография / В. С. Пономаренко, Г. В. Назарова, А. В. Семенченко – Х. : Изд. ХНЭУ, 2012. – 268 с.

Голова Атестаційної комісії

Назарова Г.В.